

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Bengeltjes

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 28 januari 2020

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 18 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peutergroep van kinderdagverblijf De Bengeltjes. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Ze werken met een programma waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken bewust veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf heel bewust aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat, alle peuters zijn in beeld. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters individueel en in kleine groepjes aandacht. De sfeer in de groep vinden we rustig en prettig. Er wordt op een positieve manier met de peuters omgegaan.

Kinderopvangorganisatie:
Kinderopvang Walcheren

LRK-nummer: 177233163

Totaal aantal doelgroeppeuters: 7

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De taken en verantwoordelijkheden zijn helder verdeeld en belegd.

De leiding en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Naast bovenstaande positieve punten (en de voldoende op de bijbehorende, gewaardeerde standaarden), zien we toch ook enkele verbeterkansen:

- De doelen binnen de individuele (hulp)plannen zijn nu niet altijd even helder gedefinieerd. Dit is wel van belang voor een goede, tussentijdse- en eindevaluatie. Het gehanteerde observatie- en ontwikkelingsvolgsysteem kan hierbij ondersteunen.
- De locatie wil goed samenwerken met de ouders/verzorgers van de peuters: samen zijn ze verantwoordelijk voor de ontwikkeling. Ouders worden nu echter (nog) niet betrokken bij het opstellen en het evalueren van de individuele plannen van aanpak van hun peuter. Ook bij de warme overdracht van de peutergroep naar groep 1-2 zijn ouders niet betrokken/uitgenodigd. Wij denken, gezien de ambities van de locatie, dat de ouders ook hierbij actiever betrokken kunnen worden.

Wat kan beter?

De standaard Ontwikkelingsresultaten (OR₁) hebben we als 'kan beter' gewaardeerd. Er worden op dit moment geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het eind van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel-, groepsniveau, als op locatieniveau van belang.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de peutergroep van kinderdagverblijf De Bengeltjes.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de peutergroep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met enkele ouders, pedagogisch medewerkers, locatiecoördinator en regiomanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiecoördinator en de regiomanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peutergroep van kinderdagverblijf De Bengeltjes als meer dan voldoende. De meeste standaarden zijn namelijk als voldoende gewaardeerd en enkele standaarden als 'goed'.

Alleen de standaard Ontwikkelingsresultaten is als 'kan beter' gewaardeerd.

Context

Peutergroep De Bengeltjes maakt onderdeel uit van kinderopvangorganisatie Stichting Kinderopvang Walcheren. De peutergroep is samen met basisschool Tweemaster-Kameleon onderdeel van Dalton Kind Centrum Oost-Souburg.

Op de peutergroep wordt opvang geboden aan kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, verdeeld over één stamgroep.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 16 april 2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen vervolgsafspraken gemaakt.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de peutergroep van kinderdagverblijf De Bengeltjes.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>h</i>
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij goed de brede ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers planmatig en doelgericht werken aan de uitvoering van het brede aanbod. Het aanbod bereidt de peuters goed voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er heel bewust aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er meer dan voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters al spelend ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

Alle peuters zijn in beeld. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele

peuters en groepjes peuters. Ze bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het stellen van doelen binnen de individuele plannen van aanpak van peuters. De doelen zijn nu niet altijd helder en scherp gedefinieerd. Dit is wel van belang voor een goede tussentijdse evaluatie en eindevaluatie en het bepalen van vervolgin interventies.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. De afvaardiging van ouders, waarmee wij gesproken hebben tijdens het onderzoek, vinden de sfeer op de locatie een sterk punt. Verder geven zij aan dat zij zich 'gezien' voelen als ouder en erkenning en herkenning ervaren bij het team wat betreft de eventuele 'uitdagingen' waar zij tegenaan lopen met hun peuter. Het team is flexibel en denkt mee, geven ze aan. De pedagogisch medewerkers structureren het aanbod goed, zodat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De peuters voeren activiteiten uit die voor hen bedoeld zijn, qua ontwikkelingsniveau.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Verder gaan ze actief na of doelgroepeuters de (geplande) thema-opdrachten begrijpen en of ze daarmee het doel van de activiteit gehaald hebben. Dit noteren ze ook kort in de themaplanning, zodat ze die gegevens kunnen gebruiken bij vervolgactiviteiten binnen het huidige thema of binnen het nieuwe thema.

Tot slot vinden wij dat de speelleeromgeving en de bijbehorende speelhoeken 'rijk' zijn. Er is echt iets te leren en te ontdekken door de peuters!

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de nabije basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De samenwerking met basisschool Tweemaster-Kameleon, die in hetzelfde kindcentrum is gevestigd, verloopt naar tevredenheid. Er zijn verschillende gezamenlijke overlegmomenten.

Toch liggen op het gebied van samenwerking met de vroegschool nog ontwikkelkansen. Bijvoorbeeld in de verdere ontwikkeling van de doorgaande lijn op het gebied van aanbod, zorg en begeleiding, het ouderbeleid, pedagogisch- en educatief/didactisch handelen en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. Op dit moment volgen de voor- en vroegschool (Tweemaster-kameleon) gezamenlijk een cursus rondom Daltononderwijs. Wij vinden dit positief in het kader van de samenwerking. Het biedt tevens aanknopingspunten voor verdere afstemming op het gebied van de doorgaande lijn.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. Ze betreft ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleert hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Het team informeert ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geeft ze aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Toch zien we een ontwikkelkans wat betreft de samenwerking met ouders.

De ambities van de locatie op het gebied van ouderbetrokkenheid liggen hoog: gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en educatie van de peuter. Ouders worden nu echter (nog) niet betrokken bij het opstellen en het evalueren van de individuele plannen van aanpak van hun peuter. Ook bij de warme overdracht van de peutergroep naar groep 1-2 zijn ouders niet betrokken/uitgenodigd. Wij denken, gezien de ambities van de locatie, dat de ouders ook hierbij actiever betrokken kunnen worden.

3.2. Resultaten voorschool

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarden we als kan beter.

Er wordt op dit moment op locatieniveau niet gewerkt vanuit hogere verwachtingen/eindoelen, die de peuters met een vve-arrangement eventueel moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. Om die reden waarden we deze standaard als 'kan beter'.

Hier zijn ook op houderniveau nog geen duidelijke afspraken over gemaakt.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			•
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog			•

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als goed.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Dit 'in beeld brengen' gebeurt ook letterlijk, door het opnemen van videofragmenten, die vervolgens worden gebruikt voor het evalueren en in kaart brengen van het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerker. Hierbij worden sterke punten benoemd, maar ook ontwikkelkansen. In de daaropvolgende ronde met video-opnames vindt er een terugkoppeling plaats. Alle pedagogisch medewerkers worden minimaal één keer per jaar op deze manier in beeld gebracht.

Verder vindt er binnen de organisatie een vve-audit plaats door interne auditors. Dit vinden wij een passend en positief. Het geeft aan dat de organisatie het zelf belangrijk vindt om de kwaliteit regelmatig zelf in kaart te brengen: de interne spiegel. Doen we nog de goede dingen en waar liggen kansen voor ontwikkeling? Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Er is zowel bij de leiding als het team een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool hen voldoende op de hoogte houdt van het reilen en zeilen op de peutergroep De bengeltjes. Via de nieuwsbrieven, themabrieven en de website ontvangen zij voldoende informatie.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

De houder heeft geen gebruik gemaakt om een beleidsreactie op te laten nemen in het definitieve rapport.